

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/4 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.
Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

A bécsi kéz.

Brassó, nov. 26.

(Gy.) Valahányszor egy politikai frakció a kormányalakítás kérdésénél Bécsben előtérbe kerül, az ellenzéki sajtó hasábjain inzultusszerű megnyilatkozással, mintegy varázsszóra fölbukkannak a mindenkori uralkodó pártok, vagy többségben levő pártegyesülések rémei: a 67-iki kiegyezés alapelveibe ütköző, úgynevezett „nemzeti törekvések”.

Hogy ezek a „nemzeti törekvések” sokkal mélyebben élnek minden magyar ember lelkében, semhogy akadna egyetlen magyar politikus, aki programjából, politikai meggyőződéséből kizárná őket, az kétségtelen. Kétségtelen azonban az is, hogy ezen törekvéseknek minden vonalon való érvényesítése egyértelmű volna a dinasztikus elvek megaknázásával s így ezen elvek megvalósításával szemben mindenkor ott fog állani a furfangos és erőszakos bécsi kéz, amely ha simogatással nem tudja a magyar nemzeti törekvéseket féken tartani, hát valószínűleg nem fog visszariadni attól sem, hogy egy új 48-at provokáljon.

Vannak, akiknek az a meggyőződésük, hogy ennek az új 48-nak ugyanis el kell előbb utóbb jönnie és csak patópáloskodásra vallana, ha sokáig melegegnénk még a századok óta lapangó tűz mellett, amely a múlt század közepén Magyarország és Ausztria között az alkotmányos szerződést és a gazdasági kapcsolatokat végleg összeborzította.

Objektív és megfontolt meggyőződésként ez az utópia nem állhat meg.

Magyarország hadereje ma sokkal leköttettebb, sokkal izoláltabb gerincű, gazdasági élete sokkal bizonytalanabb vérkeringésű, társadalmi belső szervezete sokkal fegyelmezetlenebb, semhogy oly messzire kiható és nemcsak elvi jelentőségű, de egyenesen életbe vágó elhatározásra politikánkat ráterelni lehetne.

Éppen ezeknek a kétségtelenül domináló konkrét erőtlenségeknek a parancsoló vészkiáltása az, ami meg kell, hogy állítsa parlamentfelforgató, kormányokat gáncsoló munkájukban azokat, akik hivatvák meggyőződéseiket napirenden tartani a mindenkor kormányoknak a kiegyezés alapján álló programjaikkal szemben, és

az ellenzéki padsorokból szítani a hazafias, szélső sovíniszta meggyőződésüket, mert az ő lelkükben élnie kell annak is, hogy az utópikus „nemzeti törekvések” megvalósításának az ideje fenti okoknál fogva még nem érkezett el.

Meddő, délibábszerű ábrándokért pedig nem szabad évekre megakasztani a parlament alkotmányos működését, amelynek folytonos bukducsolása és stagnálása gazdasági életünket még bizonytalanabbá, még életképtelenebbé, társadalmunk belső szervezete pedig egyre fegyelmezetlenebbé teszi s így a cél, amelyért az ellenzék harcol, tulajdonképpen egyre messzebb távolodik tőlünk és válik mindinkább esalóka álmokké.

A józanság politikáját kell követniük Justhéknek, ha az ország ügyének használni akarnak. A józanság politikája pedig az, amelyet Kossuth és Andrássy követnek. Ma be kell érünk a legkisebb engedménnyel is, amelyet Bécsből kitudunk csikarni.

És egykor, majd ha belső erőink, iparunk, kereskedelmünk, pénzügyi viszonyaink, összetartásunk megerősödnek, és érezzük, hogy egészen

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája.

Emlékezés Gitka sirjánál.

Irtá : SAPPHO.

Valami megnevezhetetlen hatalom állít meg s a rendesnél hosszabb ideig tart fogva egy hófehér sarkonál, mely egy álmodó leány nyughelyét jelzi. Nézem az aranyos betűket, könnyeim alatt összefoly az írás s lelkemben suhanva vonulnak fel a múlt szomorú eseményei. Fülemben zug a harang szava, amint egy hólepte januári alkonyaton messze szállva, sirva hirdették a bus hangok egy ifjú leány megtértét a mennybe. Lelkemből megelevenedik a kép. Érzem a titokzatos, mély csendet ami uralkodott.

Látlak feketével bevont szobában, fehér koporsóban nyugodni az örök álmodás párnáin, amint zokogva hulltam koporsód elé. Halvány arcod a földöntúli boldogság csendes, előtűnik még ismeretlen békéjét tükrözte vissza és örökké mosolygó ajkadon még ott reszketett az utolsó mosoly.

Koporsódban egy ragyogó, eszményien szép világ dőlt romba, — de nemcsak a tied, szép fiatal halott, — de mindazoké, akiknek egész világa, minden boldogsága voltál, kik

rajongó szeretettel vettek körül paradicsom-má óhajtván varázsolni neked e földi életet, s megkettőztetett erőfeszítéssel igyekeztek élted fonálát mind tovább, messze nyújtani.

Megtörte lelkem e szomorú látvány. Ime az élet, a mi színes ragyogó álmunk! Így törli le a kegyetlen sors rideg kezével még a legegyszerűbb, legtermészetesebb rajzát is a jövőnek. Tudom: odaadtad volna te minden színét, fényét, ragyogását ennek a képnek csak a vázát tarthattad volna meg. Az életet — a pusztát életet sem tudtad megtartani, édes kis Gitkám!

Elgondolom, hogy hálával kell fogadnunk a sorsot, ha megtépdesezt, szintelen vázát megtarthatjuk annak az egykor oly gondosan színezett, fényes képnek. A múlt — a boldog gyermekkor — az a mi világunk, azt színezgethetjük, azt fénynyel övezhetjük, de a jövő?

Istenem a jövő! Amit serdülő korunkban a legdrágább kincsünknek tartunk, mivel lesz az élet könyörtelen zuhatagában?

De a múlt a mienk! A múlt képére az ifjúságban alig vetettünk egy-egy megvető, kicsinyítő pillantást, de aggódó kegyelettel s féltékeny gyöngédséggel csüngünk rajta már, mikor látjuk a jövő pusztulását.

S amint halványul jövőnk, reményeink fénye, úgy élénkül, szépül, színesedik lelkünkben a múlt emléke. Lelkünk minden erejét, kincsét, álmalkotó vágyát erre pazarolja és így ámitja önmagát gazdagsággal, mikor már semmije sincs, — még reménye sem.

Mig lelkem átszáll a múlton, egyszerre magamhoz térít szerető édes anyád hangos zokogása, érted rajongó édes atyád előtörő fájdalma, velük ragad az érzés s szerető testvéreid néma, cített szíveidnek egyszerű részese vagyok.

Nem haltál meg te édes Gitkám, csak a múlté vagy! Itt él a te lelked örökké szerető családi körben, melynek minden fénye, melege te voltál, mely minden boldogságát saját körében találta föl, távol a nagy világ zajától. Te vagy a múltnak tiszta, szép fehér emléke. A te rajongó lelkednek, — mely olyan volt, mint egy harmatos májusi reggel, melyen a nap aranyos sugarait még csak bontogatni kezdi, — fényét még mintha most is látnók!

Miért is kell egy ilyen fiatal leányléleknek oly hamar megtérni oda, ahonnan talán véletlenül szállt erre a bűnös földgolyóra, a gyarló emberek közé?

Miért száll el a virágnak illata?

megérett ez az ország arra, hogy ne csak kérni tudjon, hanem követelni is merjen, akkor a politikai és társadalmi metamorfozis hullámainak szárnyán fognak természetesen megjelenni a nemzeti követelések.

És akkor jöhet a bécsi ököl. Magyar ököl, kemény magyar ököl várja.

Brassó, 1909. nov. 26.

== *Alhir.* Tegnap és ma több lap különböző részleteket közölt az e hó 23-án, a *Öfelsége* elnöklésével lefolyt magyar minisztertanácsról; ezek között néhány híradszálitólágos pontozatokról szól, amelyeket a király olvasott volna föl a több lap azokról az állitólágos ellentétekről is hirt ad, amelyek a minisztertanácsban fölmerültek volna. A Budapesti Tudósítót felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ezekkel a híresztelésekkel szemben, amelyeket egyes lapokban részben azzal a nyilvánvaló czélzattal helyeztek el, hogy az amugy is nehéz helyzetet még jobban összebonyolítsák, illetékes helyen esupán annak megállapítását tartják szükségesnek, hogy a koronatanács lefolyásáról és részleteiről senki se tett közlöseket s így az erre vonatkozó különböző újsághírek egyáltalán nem felelhetnek meg a tényeknek, hanem a találgatások körébe valók.

Választások előtt.

Brassó, nov. 26.

Ezen a címen előkelő kézből a Székely Nép közli ezt a cikket, melynek, mint értékes felszólalásnak mi is sorát ejtjük.

*

(Sz. Cs.) Politikai életünkben legnagyobb valószínűség szerint a közel jövőben mozgalmas napok várhatók, mert hovatovább szükségesebbé válik annak megnyilvánulása, hogy mit akar a nemzet? — Tekintve az okot, mely a választásokat szükségessé teszi,

A gyönyörű tavasznak miért hull el gyöngye virága?

Peslő rózsabimbó miért hajtja le kis fejét haldokolva?

Mi az az erős hatalom, mely mindig kacagó szemcéd ily korán lezárta?

Mi az a dermesztő hideg, mely örökké mosolygó ajkadon ily hamar megfagyasztotta a mosolyt?

Ezer gyötrő, kínos, sebasogató kérdés, melyre nincs felelet, nincs válasz sehohol. Amelyet annyiszor tettek már fel a világ fennállása óta mindazok, akiket hasonló nagy veszteség, ért s amelyet most gyakran tesznek fel tiéid, akiknek élte, boldogsága napsugara voltál.

Felbug a harangzugás, megzavar merengésemben, elcsendesül a temető, itt-ott a síroknál könnyek szöknek a bucsuzók szemébe, sirva, zokogva tör elő a fájdalom.

... — Bucsuzom ...

Isten veled édes Gitka! Nem, nem halál te meg! A te szép lelked él, mig mi, társnőd élünk, összeforraszt az emlékezés, hogy könnyeket csaljon szemünkbe.

Az emlékezete már tovatűnt alakodnak, de ennek az emlékezetnek a gyökere a szívben van, ott, hol a szeretet örök forrása fakad s azért nem vész el soha-soha édes szeretett kis Gittkám.

nem árt megvitatni annak jelentőségét és előre látható eredményét.

Az önálló magyar jegybank kérdése közgazdaságilag igen nagy jelentőséggel bír és a bizonyos fokig minden magyarban ágaskodó ambíció azt követeli, hogy magyar jegybankunk mielőbb meglegyen. Szinte csodálatos, hogy a bennünk nemcsak szunyadó, de álomkórban szenvedő tetterő egyszerre talpra áll és igen fontos körülményeknek alapos megfontolása nélkül, kenyértörésre viszi a dolgot.

E tárgyban főkérdés az, hogy 1911. január 1-re meglegyen az önálló nemzeti bank s mellékkérdések azok előtt, kik annak azonnali felállítását feltétlenül akarják, a következők: ismer-e a külföld bennünket annyira és olyan jómak, hogy önálló jegybankunkat kellő bizalomban részesítsé? Vállalkozik-e a kormány arra, hogy az Osztrák-Magyar Bank szabadságának 1910-ben leendő beszüntetése esetére a részvényeseknek részvényenkint az előírt 1520 koronát, valamint a még bent lévő osztaléknak és a tartalékalapnak az egyes részvényekre eső részét törvényes érepénzben kifizesse? Képes lesz-e az ország a mostani Osztrák-Magyar Bank összes magyarországi nagystill épületei és azok berendezéseinek átvétele mellett egy önálló jegybankhoz szükséges alaptőkét összekötni és az Osztrák-Magyar-Bank mostani állapotához képest az érfedezetet biztosítani? És elég erős lesz-e a jegybank arra, hogy egy az 1907. évihez hasonló válság esetén, a hitelüket veszített kisebb pénzintézeteket olcsó kamatu pénzével a hárból kihuzza, mint azt az Osztrák-Magyar Bank említett évben tette.

Ha ez és még sok fontos kérdésre, mely e tárgy körül felmerült, az igen tisztelt *Justhiák* legjobb meggyőződésből fakadó és kellőképpen indokolt igenlő választ adhatnak, az eszeiben hivatott lesz a nemzet akarata megnyilvánulására, feltéve, hogy a t. jelölt és ellenjelölt urak nem restelik majd választóikat, kiknek legkevesebb 80 százaléka e tárgyhöz nem ért, kellőképpen felvilágosítani.

A legcsekélyebb látnoki képesség nélkül kimondhatjuk, hogy ez a megértető és a következményeket mérlegelni tanító népfelvilágosítás nagyon sok kerületben elmarad, vagy nagyon szűk korlátok közé szorítkozik és ezt rossz néven vesszük nem is lehet, mert egy képviselőjelölt a végelgyöngülésig kibeszélheti magát s dacára annak, biztosra vehetjük, hogy programjának fentiekre vonatkozó részéből, hallgatóságának nagyobb része egy jottát sem ért. De azért a nemzet akarata a régi alapon nyilvánulni fog. Egyik-másik képviselő kibukik, mert mint hirlik, egy befolyásos urat sértett meg, vagy más alapon követelt el hasonló baklövést, esetleg erszénye nem bírja már a nálunk magas költségeket. Az így felfrissített parlament már talán februárban megjelenik a kíváncsiságában élő kérdőjelle vált kormány előtt, hogy nyilvánítsa a megkérdett nép akaratát és ujult erővel fogjon hozzá az örök harchoz, mely a királyi akarat, mint bevehetlen vár körül foly mindaddig, a mig magyar él.

A király kézcsojka.

Brassó, nov. 26.

Sztáray Irma grófnő, a néhai királyasszony udvarhölgye megírta emlékezéseit egy pompás könyvben, amely a minapában hagyta el a sajtót. E könyv mindenik lapja

nemcsak kiváló elmeéről, jeles megfigyelőkész ségről és eszményi műességről, hanem valóban értékes irodalmi talentumról is bizony ságot tesz. A fölöttébb érdekes, valóban szép könyvből idézzük ezt a rövid fejezetet, melynek finom cizelláltsága a kész íróművész mesteri kezére vall.

A könyv befejező fejezete ez:

„... Midőn most szomorú emlékezéseim végéhez értem, hódolatteljes hálával kell megemlékeznem arról a nagy jószágrol, melyben engem az én uram és felséges királyom részesített akkor, midőn ő maga a végzetes csapás által földig volt sújtva.

A gyászkesérettel Genfben érkezett Bellegarde gróf főudvarmester hozta meg nekem üzenetét: „Adja át üdvözlömetem Sztáray grófnőnek; mondja meg neki, hogy szörnyű helyzetében méltóságteljesen viselkedett.”

E kegyes szavak főlegmelőleg hatottak reám. Éreztem, hogy *Öfelsége* egy pillanattig sem kételkedett abban, hogy én boldogan halok meg, ha azt a tördölést felfoghatom.

Azon a helyen, hol a királyné ravatalra tették, a Burg kápolnájában, találkoztam legelőször a királlyal.

Szédelés fogott el, mikor hozzám leptt.

— „Köszönöm mindazt, a mit Értetett.

Csak ennyit hallottam szavaiból s mikor kezemet megcsókolta, azt hittem, leroskadok előtte. Aztán fölkiért, hogy másnap mennék ki Schönbrunnba, mert igen sokat akar velem beszélni a Királynéről.

Szívet megható volt ez az én szomorú audenciám. Mikor átadtam neki a Királyné ezüst óráját, sok kis függelékével s melyet halála óráján, viselt, a Szűz Mária-érmet, nagy vihar dult a király lelkében s a nehéz könnyecsek sűrűn peregtek alá arcára, mi alatt a szomorú történet minden részletét elbeszéltem. Kivülem még az a néhány szál orchidea volt e könnyek tanuja, melyeket a Királyné szíve fölül hoztam a Királynak.

Mikor mindent elmondtam, pillanatnyi hallgatás után e kérdést intézte hozzám *Ö Felsége*: „Vágott-e le a hajából?” — „Nem Felség, azt nem bírtam megtenni, tudva, mennyire féltette haját.” — „Igaza van, jól tette”, hagyta helyben *Ö Felsége*.

A hosszú audencia végeztével, mikor bucsuztam, a Király újból megcsókolta a kezemet. Följegyzem ezt.

Nagy erényeit, fényes tulajdonait, bölcsességét majd feljegyzí a történet, hogy beszélhessen az utókornak egy nagy uralkodóról.

Ez a kis tény, ez a két kézcsojka, hadd beszéljen az ember szívérol.

Vásáresarnokok és huscsarnokok a vidéken.

Brassó, nov. 26.

Valamelyik eddig még fel nem derített cég mintegy 100 előkelő vidéki újságban pengetteti a lantot a Vásáresarnokok létesítése érdekében. Valószínű, hogy az újságcikkeket nyomban követni fogja az illető cég ajánlata is. De jól van ez így. Hadd modernizálódjanak városaink! Minthogy azonban a kérdés országos érdekű, példaként közli a *Műszaki Világ* a Szeged városában létesítendő huscsarnokra tett ajánlatokat azon az alapon, amint azokról a szegedi husiparosok érdekeltsége a városhoz intézett memorandumában megemlékezett:

„A Humphreys Limited angol építő társaság nevében Gultenberg Pál adott be ajánlatot, amely szerint megépíti a huscsarnokot, amely köztéren 272,600 kor-ba kerülne, favázás építménnyel, de számos kikötményei meg ezt az összeget is fölemelik. Strasser Albert budapesti mérnök is ajánlatot tett a városnak és határidőt kért a tervek és költségvetés elkészítésére. Paschka Albert budapesti cég beadványában szabadalmazott árubódéit ajánlta fel, a melyek szétbonthatók s összerakhatók, de fából készülnek s nélkülözik a huscsarnok jellegét s föntartanak a mai sátorrendszert. A közös világítás, hűtés, közös vízvezeték stb. e módszerrel nem volna keresztülvihető. Szűcs Béla szegedi lakos följajánlotta a tervezett huscsarnok céljaira a Püspök-, Tábor s Mérey utca között fekvő telektömbjének déli részét, 668 négyszöglet á 110 koronával, amely terület így 68.43 méter hosszúság és 35.5 méter szélességben épületek közé ékelve, foglalná magában a tervezett huscsarnokot a csatolt terv szerint a kellő helyiségekkel, a rendőrség, hus vizagálat, állatorvos, teremőr s mérleg részére. A terv szerint maga az épület vasbeton építményből, 179,542 koronába kerülne, a telek hozzá 73,480 koronába, összesen 253,012 koronába. E tervet értelmében 189 fülke, 947.6 méter területtel s így négyzetméter fülke (telekkel s építménnyel együtt) csak 189 korona 46 fillérbe kerülne. A mészárosok emlékirata szerint ez a legutóbbi ajánlat a legmegfelelőbb.”

Érdekes, hogy a mészárosok maguk mondják, hogy a piaci viszonyok még mindig az évszázadok előtt való siralmas állapotban tengődnek.

HIREK.

Brassó, nov. 26.

— **Halálozás.** Összinte részvétellel vesszük a hirt, hogy Grünwald Albert brassói butorkereskedő ma reggel 7 órakor 64 éves korában váratlanul elhunyt. Grünwald Albert, aki Brassónak évek hosszú során át elsőrangú ipari tényezője volt és aki a magyar butoriparnak nem csak Magyarországon, hanem a külföldön is jó nevet szerzett, nevének nemrég történt elhunytát óta közelállt a buskomorsághoz. Brassó város egy törekvő és minden tekintetben megbízható iparosát veszítette el benne. Temetése f. hó 28-án délután 2 órakor lesz az elhunynak Kapu-utcai házából.

— **Orvosi körökből.** Dr Depner Vilmos szabadságáról visszaérkezve, rendelőit újból megkezdte, amit ezúton is tudat pácienseivel.

— **Vonatkésések.** A téli zord időnek egyik — sajnos immár elmaradhatlan kísérője — a vonatok késése ismét napirenden van. — Tudjuk nagyon jól, hogy a vasut minden lehető elkövet a vonatkésések kiküszöbölése ügyében. Közérdek kívánja, hogy a késésekből származó anyagi károk és csatlakozás mulasztásból származó kellemetlenségek elkerülteszenek. — Annyi évi tapasztalat után azonban feltétlenül kell a vasutnak ismernie az okokat, melyek téli időben a vonatok késését előidézik, s minden erővel azon kellene lennie, hogy azok kiküszöbölését eszközölhesse. Keréksuszás, ejector befagyás, gőzfűtési tömlők eldugulása, csatlakozások bevárása lehet ok néha-néha kisebb késésre, de nem naponként több órai késésre. — A Budapest felől délután érkező 502. sz. gyorsvonat, mely a hírlapokat is

hozza, nap-nap után késik. Te nap egy órát, ma pedig 1 óra 40 percet. Ez tarthatatlan állapot. Kérünk intézkedést.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Császár Béla brassói lakost, ideiglenes minőségű segéldíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokká, a marosvásárhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, a régi alsójárásba, a járási számvevői teendők ellátása körüli segédkezéssel való megbízatással kinevezte.

— **Hatósági cselédelhelyező intézetet Brassónak.** A napokban cikkben hívtuk fel a Brassói Lapok az illetékes hatóság figyelmét arra, hogy jó volna a cselédmizériák megszüntetése céljából egy hatósági cselédelhelyező intézetet felállítani Brassóban, amely ezernyi erkölcsi haszna mellett a városnak új jövedelmet is jelentene. Megírtuk, hogy Magyarországon már nagy buzgalommal állítják fel a városok ezt az életrevaló intézetet, amely a polgárság sok kellemetlenségének elhárítására van hivatva. Erre vonatkozólag olvassuk ma egy nyiregyházi lap társunk hasábjain a következő hírcskét, amely, ha az illetékes brassói hatóságnak van a kérdéses ügy iránt praktikus érdeke és foglalkozni kíván a dologgal, bizonyos tekintetben még újmutatásul is szolgálhat.

Cselédszerzés a város kezében. A városi cselédszerző intézet felállítására vonatkozólag a tanács már megtette az előkészületeket s kibocsátotta a pályázati hirdetményt az üzletvezetői és helyszerzői állásokra. Értesítette azokat a községeket, a honnan Nyiregyházára cselédek szolgálni bejönnek, az intézet felállításáról, kérve őket, hogy azt minél szélesebb körben tegyék közhírré. Intézkedett a szükséges könyvek és egyéb berendezési tárgyak megszerzéséről is. Az intézet december 20-án nyílik meg a volt csendőrlaktanyában, hogy az újévi cselédváltások idejére a jelentkezések már ettől kezdve elfogadhatók legyenek.

— **Sauer Emil hangversenye** elé általános érdeklődéssel tekint a közönség. A Brassóban, e hó 29-én tartandó hangverseny különös érdeket nyer az által, hogy ez lesz a nagy művésznak utolsó szereplése a nyilvánosság előtt. Ez az utolsó körut, melyet még megtesz, hogy a művelt világ közönségétől elbucsúzzék.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Sauer — amint illetékes helyről értesítenek — magával hozta brassói hangversenyére, saját bösendorffi zongoráját.

— **Teljes holdfogyatkozás** lesz holnap, e hó 27-én délelőtt 8 óra 27 perctől délelőtt 11 óra 54 percig. Mi azonban nem látunk semmit, mert nappal lesz. Pompásan megfigyelhető lesz azonban Európa és Afrika északkeleti partjain, az Atlanti óceánon, Ázsia és Ausztrália keleti felében. Aki tehát okvetlenül teljes holdfogyatkozást akar látni utazzék oda.

— **Hífosztott fakereskedő.** A brassói rendőrség ma táviratot kapott dr Rimócy kolozsvári rendőrfőkapitánytól, amely szerint folyó hó 24-én Kurzberg Jakab kolozsvári fakereskedőnek aki Szászrégenből Kocsárdra utazott és ott a gyorsvonaton folytatta útját Kolozsvár felé, a vonaton eltűnt egy sárga bőr levéltárcája amelyben 1 drb. 1000 koronás, 40 drb. 20 koronás, és 2 drb. 10 koronás bankjegy volt. A távirat, amely Brassó területén nyomonozást és jelent

eredményéről sürgős választ kér, megjegyzi, hogy Kurzberg valószínűleg zsebtolvajlásnak esett áldozatául.

— **Halál az utoán.** Kolozsvárról írják: Csütörtökön reggel a község végén, a járó-kelők Ráduly János szekérek között hullájára akadtak. Ráduly, említett napon reggel fiával és egy fuvarossal a vasut mentén megvásárolt füz-csigolyák hazaszállítására indult. Alig értek ki a községből, az öreg rosszul éltől panaszkodott és lezuhant a szekérről, hogy visszatérjen lakására. A szekeres és az öreg Ráduly fia alig hogy elhajtottak, az öreg Ráduly arera bukkott és nyomban meghalt.

— **Halálos baleset.** Mint a gyula-falvi telepekről értesítenek, román területen a „Kocsán pusztá” közelében halálos végű baleset történt. Hosszu György gyergyófalusi munkás több társával fát eresztgetett le egy csatornán. Egy tönk — nem tudni, mi okból, — kiugrott a csatornából és az ott álló Hosszu Györgyöt elkapva, 6–8 méter hosszúságban magával vonszolta. Segélykiáltásaira társai nyomban ott termettek, de már csak holtan szabadíthatták ki szerencsétlen társukat a fa alól.

Az Apolló villanyszínház, nagy érdeklődés mellett tartja napról napra előadásait. Az érdeklődést indokoltá teszi a színház élvezetes és egyre változó műsora, de az a körülmény is, hogy az Apolló most ugyyszólván az egyetlen szórakozó helye Brassónak, ahol az esti órákat ellehet tölteni. A színházat féltucat hatalmas kályha fűti, s így csirányban sem lehet ok a kifogásra. Az igazgatóság helyes gondolkodására vall a műsor megállapítását illetőleg az a körülmény, hogy csaknem kizárólag felette kacagató, bohókás cselekvényű, és tanulságos történelmi, vagy társadalmi vonatkozású drámai képek kerülnek előadásra. Vasárnap teljesen új műsorral 3 előadás lesz. A műsort vasárnap reggeli lapunkban közölni fogjuk.

— **Mégegyszer „a két millióról.”** Budapestről írják: A két millió korona föl-osztását a kormányválság nem akadályozza. A két milliót épen azért osztják föl mielőbb. Most már illetékes helyen elejtették azt a tervet, hogy esetleg a jövő évi két millióval kerüljön kiosztásra a folyó évi is. A föl-osztás kérdésével a minisztertanács is foglalkozott. Annyi bizonyos, hogy most már a legkomolyabban foglalkoznak az illetékes körök a szétoztás kérdésével s addig az nem is kerül le a tapétáról, míg a föl-osztás tényleg meg nem történik. Az akadály természetesen a föl-osztás elvi részének a megállapítása, mire vonatkozólag a tárgyalások folyamatban vannak.

— **Mi a legszebb karácsonyi ajándék?** E kérdésen sokan törlik fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyuttal praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne díszítenék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónknak művészi olajfeszményü, vagy krétarajzu arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egyuttal a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A „Rafael” fényképészeti és festészeti műintézet, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46 amellet, hogy a főváros legelső ilyen műintézete, még egyuttal feltűnően olcsó áraival is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésre elegendő egy

fénykép beküldése. Krétarajzok már 6. koronától, olajfestmények 10.—kor.-tól rendelkezhetők díszes paszpartuval. E hirneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítással és árjegyzékkel. Megbízható ügyönkök mindenütt felvételnek.

— **Elveszett** tegnap este a brassói ált. takarékpénztártól a róm. kath. templomig terjedő uton egy szobakulcs. A megtaláló kéri a kulcsot a Korház-utca 18. sz. alatti főiskolában átadni.

Kőbányai sörcsarnokban

Kapu- és Czérna-u. sarkán

naponta

legjobb reggeli, déli ebéd és vacsora kapható.

Szombat és Vasárnap házi kolbász, kitűnő kőbányai sör, jó mis-más és más borok szolgáltatnak fel.

Egy kényelmes szeparé is rendelkezésre áll. 2207.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. november 26.)

Tisza és Wekerle a királynál.

Gróf Tisza István ma reggel Budapestre érkezett.

Megérkezte után azonnal felkereste Wekerle Sándor miniszterelnök és hosszabb ideig tárgyalt vele.

Wekerle a válság állapotáról informálta Tiszát.

Politikai körök tudni vélik, hogy Wekerle egy új kooperáció tervét beszélt meg Tiszával.

Hir szerint Wekerle és Tisza a legközelebbi napok egyikén **együttes kihallgatáson** jelennek meg a királynál.

Wekerle és Tiszán kívül ezideig senki sem kapott meghívást Öfelségéhez.

Az együttes kihallgatás napját beavatott körök titokban tartják.

A Presse Tisza kihallgatásáról.

Bécsből jelentik, hogy a Neue Freie Presse mai száma Tisza kihallgatásáról cikket közöl és azt írja, hogy e kihallgatás csak formai jellegű lesz.

Mikor dönt a király?

Bécsi hírek szerint a király december első napjaiban okvetlenül dönt a válság ügyében.

Küldöttségek Kossuthnál.

Ma három nagyobb küldöttség járult Kossuth Ferenc elé.

Gömör vármegye küldöttsége lokális érdektől mentesített Kossuthhoz, Szabolcs és Hajdúvármegye küldöttségei pedig a nyírvidéki vasut támogatását kérte.

Kossuth a vármegyék küldöttségei kívánságainak teljesítését kilátásba helyezte.

Egy volt miniszter halála.

Newyorkból jelentik, hogy ott meghalt Madarász László, a 48-as idők rendőrmisztere.

A főiskolai ifjuság országos kongresszusa.

Pécsről jelentik, hogy ott ma nagy ünnepélyek közepette kezdődött meg több főiskolai hallgató részvételével az országos diákkongresszus.

Letartóztatták a bécsi pirulák hőjét.

Bécsből táviratozzák, hogy a rendőrség letartóztatta a méreg pirulák rejtelmes küldőjét.

A pirulák egy vidéken tartózkodó főhadnagy küldöztette szét.

A katonai hatóságok szigorúan titkolják a főhadnagy nevét, amelyet a bécsi sajtónak nemsikerült ezideig megtudnia.

Szezációs panama.

Az Arad—Kikindai Helyiérdekű Vasutársaság mai igazgatósági ülésén óriási panama pattant ki.

Kiderült, hogy a társaság végrehajtó bizottsága több milliót utalt ki Pallós Ármin építési vállalkozónak, aki mindössze háromnegyed millió értékű építési munkálatokat végzett.

A panama a társaság több magas állású hivatalnokát kompromittálja.

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy VIDÉKRE:
házhöz hordna. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy óra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet
Mutatványszámokat készséggel küldünk.

Egy száz éves hegedű

eladó

Megtekinthető:

a „Brassói Lapok” könyvkereskedésében.

Gyakorlott, korrekt gépíró kerestetik, aki nagyobb munkát házi munkával elvégezne.

Ajánlatok „gépíró” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2218.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély
kizárva.

ha felborul, elalszik

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/14.

(1890)

Helybeli elárúsító:

Vadady Ferenc.

Az Olla több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva

Szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi jóállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 kor.

Kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogeriákban.

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis „OLLA”-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jó feldicséni.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien I/182. Práterstrasse 57.

Eredeti mintagyűjtemények 12 db K 5.—

**Brassói-posztó-divat-és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhászöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyegeket, utazó plaideket, ágysterítőket, kocsipokrócokat, lópokrócokat stb. stb. .:

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Garçon

hálószoza butor

festett puha-fa alig használt eladó.

Cím: a kiadóhivatalban.

(2215)

ÖNKÉNTESÉK!

elegáns, fess, jó állásu
— egyenruhákat —

LENGYEL GYULA egyenruhakész
tónél, BRASSÓ
Hosszu-u. 14. sz. a. kaphatnak.

A drezdai szabászati akadémián
diplomát nyert.

SOLE LIPÓT

ruggyanta-bélyegző-gyár

— és véső-intézet —
BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 2. sz.
ALAPÍTOTT 1879-ben.

GYÁRT: Érc-bélyegzőket, cimereket,
monogramokat, hímző-modelleket, aj-
tó-címeket, névalírásokat a legpon-
tósabb kivitelben, legolcsóbb árak mellett.
Számológépek állandóan raktáron.

Fontos egészségeseknek és betegek-
nek (különösen cukorbetegeknek).

Sziveskedjék a **TENTESCH**-féle
egészségi tápanyag és Nussmuss-
ból, ugyisint a más különféle
süteményt és valódi Graham- és
Buza-dara kenyérből kóstolni.

Közép-utca 23. sz. a.

Egyszer próbálva! Sokat diésérve!
Kérjen ingyen árjegyzéket!

Mózes András

disz-mű-esztergályos, BRASSÓ,
Hosszu-utca 32. szám.

Van szerencsém értesíteni a n. é. kö-
zönséget, hogy műhelyemet motorerőre
rendeztem be, melynek fogva azon hely-
zetben vagyok, hogy minden e szakmába
vágó munkákat a legrovidebb idő alatt,
jutányos árak mellett gyorsan és pon-
tosan eszközölök.

ajánlom egy szíva- mint juharta-csapajmat, a
melyeket nagyban és kicsinyben szállítok.
Kívánatra árjegyzékkel is szolgálok!

SCHERG VILMOS és Tsa

posztógyárai ajánlják

saját gyártmányu, minden-
féle divat-, egyenruha-szöveiteket,
lodeneket, posztókat, futószőnye-
geket, uti plaideket, ágy-, koci-
és lótakarókat stb.

RAKTÁR a Ferenc József-téren.

Krämer Károly

Brassó, Fekete-utca 31.

A legjobb és legolcsóbb beszerzés.
hely műesztérge munkákban u. m.
ablak-karnis, ruhafogas, ruhaáll-
vány, könyvszekrény, ebédli szé-
kekben stb.

Speciálista hordócsapokban.

Javítások pontosan és olcsón.

Elegáns és jó minőségű

Egyen és Polgári ruhát

előnyös árakban készít

Szöcs György

Brassó, Weisz Mihály-u. 10.

Racionál felszerelések nagy raktára.

Külön reggeli- és uzsonasütemény

valamint igen jó

házikenyér kapható a

Schmidts Vilmos-féle

• sütdében

Cérna-u. 3. és fiókjában Hirscher-
utca 6. szám alatt.

Mű-ruhafestő és

vegyszeri tisztító-intézet

Schmitz József

Brassó, Hosszu-utca 8.

Legolcsóbb gyári árak.

Viaszosvászon és linoleum utánzat

tricot és fehérnemű

nagy választékban, — — —

— a legolcsóbb árban

ESSIGMANN K.-nál

BRASSÓ, (a vörös keresztke)

Főtér, gyümölcs-sor 19.

SCHIESER PÁL

kárpitos és

bútorkereskedő

BRASSÓ,

Kapu-utca 54.

Divatos, jutányos

bútor minden stílusban és
az a-álaloz szak-
mába vágó ösz-
szes munkák, az
azokhoz használt
szárazfáért sza-
vatolva szállít

TAJERLING JÁNOS

asztalos-műhelye, Brassó, Kórház-u. 13

Mintá divatos bútorból, díó, tügy, juharcából

A PODEK Emil-féle

BRASSÓ, Lópiac 11. sz. alatti

könyvkötészet és modern berende-
zésű dobozkészítő műhely elvállal
minden e szakmába vágó munká-
kat, különleges Pipere-munkákat,
szavatolt pontos és olcsó kivitelben

Videki megrendelések — — —

— — — azonnal eszközöltetnek.

Minden ezen szakmába vágó
munkákat olcsón és legpon-
tosabban készít

Antosch E.

kárpitos,

BRASSÓ, Fekete-utca 27. sz.

Törv. védett

Karbid-lámpa

csakis

Welkens Konrád-nál

Szt. János-u. 32. sz. a. kapható.

Nagy Karbid-raktár.

Teutsch Gyula

vasöntöde, gép és fém-
áru gyár

BRASSÓ.

LANG és THEIL

drogueria

BRASSÓ, Buzasor 8. sz. a.

Mindennemű illatszerek és

— toilette-cikkek —

olcsó bevásárlási forrása.

A legdivatosabb

vas- és rézbútorok,

valamint legjobb

hygienikus iskolapadok

lakás, szálló, kórház- és iskolaberende-
zések, csak saját gyártmány, kitűnő
házi anyagból. Továbbá a legszelebb
— mű- és építményeket szállítja —

Bernhardt Rud. utóda

koda és a legmodernebb gép-
berendezési gyártelep — — —

BRASSÓ, Fekete-utca 33. sz.

Kreuz Vilmos

mázoló és lakkozó

BRASSÓ, Felső Fekete-utca 5. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába

vágó munkák elkészítésére. Jó és

tartós munkáért szavatoltatik.

Finomra dörzsölt olajfes-
tékek eladása.

B U T

Minden stílusban.

Szolid és olcsó gyártmány.

A bútorcsarnokban bútor mindig készletben.

HUBBES JÁNOS

épület- és bútorasztalos, gézerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

Alapított: az 1367-ik évben.

Helmhold utódai-Tuza Reg.

ékszer-, arany- ezüst-
és órakereskedés

Brassó, Weisz Mihály-utca 24.

S z á s z ékszer-különlegességek!

övek és kapesok.

Saját javító-műhely! Vesszek régi
arany-ezüstöt és drágakövet!

Csak **Stern János** kőtelverőnél

Hirscher-utca 3. kapható

Transmiszió-kötél, malomfelvonó

gurti, spárga-gurti, juta-gurti,

redőny-zsinórok, spárgák, lóhálók,

hintaágy, vásári táskák, hátfedő,

tábori székek, gyermekhinták, ab-

lakvédő gurti, gyermekhordó

gurti, vízhatlan ponyvák

és minden e szakmába vágó tárgy.

Pontos kiszolgálás!

Binder Ede

óras.

Brassó, Kolostor-u. 7.

Európa szálloda mellett

Nagy raktár arany-, ezüst-, acél-, nickel-,

inga-, ébresztő- és schwarzwalder órák-

ban, valamint arany és ezüst-árakból

Javítások gyorsan és pontosan tel-

jesztetnek.

Feltétlen szavatosság.

Zongorák

különböző árban

Richter W. P.

Uj-utca 12.

Egyedüli képviselő: Bösendorf,

Blüthner, Stängel, Rösler stb.

féle zongoráknak.

Legjobb hangszerek legnagyobb

raktára.

Alapított: 1878. — 1

Stepanek F.

BRASSÓ.

Raktáron tarti párnázott ülő-
garnitúrákat, divánokat a leg-
újabb stílusban, legjobb minő-
ségben és olcsó árak mellett.

Ülőbútorok átalakítása és kijavítása
a legolcsóbb árakban elvállaltak.

Jól és dúsán felszerelt raktár
tart stíluszerűen gondos kivitel

kézimunkákban

Schnell Jozefa

kézműáru kereskedése

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Kézimunkák felvétele.

Előnyomatás. — Olcsó árak.

Bevásárlási utamról hazatérve,
van szerencsém a n. é. hölgykö-
zönség figyelmét dístartalmu rak-
táramra

Női és leánykalapokban

tisztelettel felhívni.

Régi kalapok olcsón javíttatnak.

Szíves pártfogást kér

WEISZ RÓZA, Kapu-u. 16.

Legdusabb választék virág
és disznővényekben, mindig
friss állapotban kapható

Katzianer és Fink-nél

Kolostor-u. 29. sz. a.

Conservatorista

Zongora órákat ad.

Kapu-u. 36. sz. 1.

Virágcsarnok

ifj. Wilk M. F.

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 20.

Videki megrendelések külö-
nös figyelemmel fagymenta-
sen eszközöltetnek.

Telefon sz. 133.

Ajánlunk kitűnő jó son-
kát, felvágott, hátgerinc, frank-
furti virslit, kitűnő házi disz-
nőfőcsajtot stb.

Kamner és Szekovszka

Lópiac

Műfestőde és vegytisztító intézet.

Krch Adolf Zehénpiac
4. szám.

Festés vagy tisztítás végett elvállalok
mindennemű női, férfi és gyermekruhákat.
Speciálista vagyok: selyem, csipke, bársony
pamut s struccmadártoll festészetben. 2188

Billiárd golyókat festészetre elfogadok.

Hirdetmény.

A Brassóban állomásozó honvédség részére 1910. év január
hó 1-től december 31-ig terjedő időben szükséges, alább felsorolt
husokról nyilvános árlejtés hirdettetik,

1. Az ajánlatok bizottsági tárgyalása Brassóban, a honvéd
laktanya 43. számú szobájában f. évi december hó 10-én d. e.
fog eszközöltetni, hol bővebb felvilágosítást is nyernek.

Nevezetesen	marhahús			sertéshús		borjú- hús	disznó- zsir	bárány- hús
	bél- szin	sütni való	főzni való	bél- szin	sütni való			
	k i l o g r a m m							
Legénységi étke- zés részére			8400		6000		2000	
Tiszti étkezde nők havidijasok és al- tiszték részére.	400	300	600	300	400	300	1800	100

Riffli Sándor

s. k. százados — étk. biz. elnök.

2219

A modern cipő
ipar legkivá-
lóbb gyártmánya,
soktól utánozva,
senkitől elérve.

Szalamander-jegű

női és férfi cipők.

Egységár nők és urak részére minden állás-
ban, bőrben és színben:

A legjobb . K 16.50 párja.

A legfinomabb „ 20.50 „

Egyed. árusítója:

Ipsen különleges cipő áruházai:

Brassó. — Segesvr. — Medgyes.

Kolostor-u. 36.
1949

Bajor-utca 10.

Főter 26.

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.
Csak a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású

Vénus eréme 1 tégely —.80 f
Vénus szappan 1 darab —.60 f
Vénus poudor 1 doboz 1.20 f
Petrolin hajszesz 1 üveg 2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben parfümökben és gummiárakban.

A ki jó villásreggeli és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz

szembe a közuti w. megállóhelyig

„A régi Tanácsházban”

Buzasor 4. sz.

alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek

kitűnő borokat

kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kaka”-hoz
címzett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.

— Kapu-u. 20. sz. a.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai

posztógyára, BRASSÓ.

Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Legnagyobb választék kongrészcsoportokban.

Hölgyek, akik szép kézimunk-
t venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4.
(Copony-féle ház.)

BOLESCH FRIGYES

Mindennemű fehérnemű készítése.

Központi Kr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó halok.
Pontos kiszolgálás. Özenbusz a
vasútállomáshoz.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói

mű és borotva komarkoszló

Nagy raktár
finom acélárakban.Szolid kiszolgálás! Valerio J. utóda
Kapu-utca 18.

Foith György és Társa

kötőgép, rövid- és szővő-áru tizlet
nagyban és kicsinyben

Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Szőlő szálloda

Medgyes.

Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.

Weber és Arva.

Eredeti „PFAFF” varrógépek

Weibel Otto

BRASSÓ.

Weisz-Mihály-u.
20. szám alatt.
Csak a védjeggyel!

Az Eszterházy és tanácsház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.

Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.